

Samenwerken aan gezondheid in de wijk

Ervaringen en lessen uit Preventie in de buurt, een
project van RIVM Centrum Gezond Leven en NHG

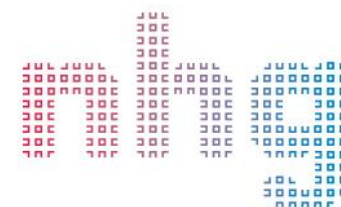
Ton Drenthen, NHG

Monique Leijen, Centrum Gezond Leven RIVM

Nijmegen, 30 oktober 2019

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nederlands
Huisartsen
Genootschap

Waarom samenwerken aan gezondheid in de wijk?

- Huisartsen krijgen steeds meer patiënten op het spreekuur met somatische of psychische klachten waarvan de oorzaak buiten het medisch domein ligt: maatschappelijke problemen, eenzaamheidsklachten, welzijnsproblematiek of een ongezonde leefstijl.
- Om deze problemen aan te pakken, is samenwerking tussen verschillende disciplines in de wijk nodig, zoals:
 - Andere 1^e lijns professionals
 - Verpleegkundigen
 - Artsen MG
 - Gemeente, GGD
 - Sociaal domein, welzijn
 - Sport
 -

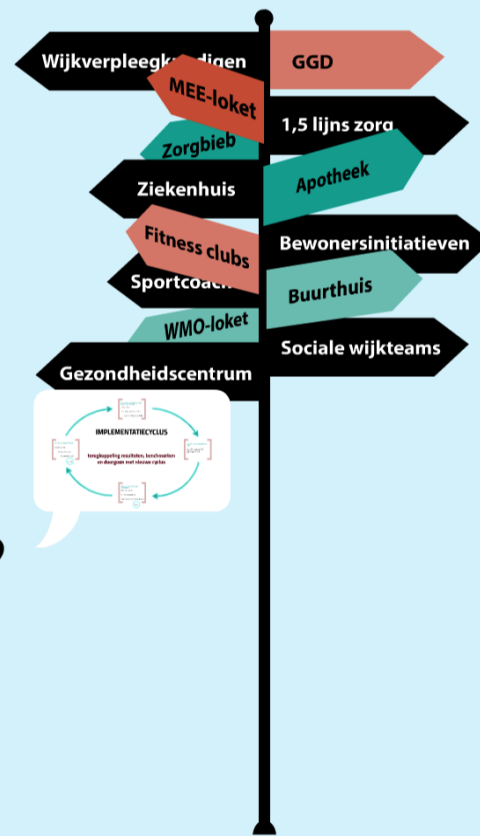
Het is druk in de wijk

Wij denken vanuit gezondheid
voor de burger

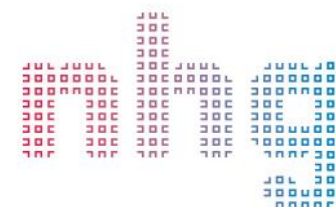
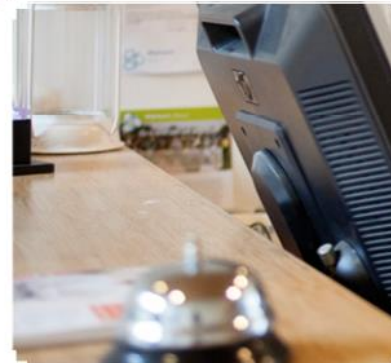
Bestaande modellen helpen daarbij

Hoe gaan we de infrastructuur
van de Gezonde Wijk
realiseren en borgen?

Onvoldoende samenhang, continuïteit en coördinatie

Nederlands
Huisartsen
Genootschap

Kansen voor samenwerken in de wijk: project Preventie in de buurt

- Opdracht VWS: RIVM CGL & NHG
- Doel: Stimuleren en ondersteunen van samenwerken aan gezondheid in de wijk met speciale aandacht voor de relatie huisartsenpraktijk en publieke gezondheid
- Samenwerkingpartners

Projectdoelen Preventie in de buurt 2016-2018

- Zorgen dat professionals uit de huisartsenpraktijk en publieke gezondheid beschikken over kennis, voorbeelden en materialen om vanuit de eigen rol bij te dragen aan wijk-/populatiegerichte preventie.
- Faciliteren dat professionals uit verschillende domeinen in lokale werksessies samen aan de slag gaan met gezondheid en leefstijl in de wijk en dat zij deze activiteiten borgen in bestaande plannen en overlegstructuren.
- Borgen van in het project opgedane kennis en vaardigheden voor populatiegerichte preventie en samenwerken in de wijk in de opleidingen van huisartsen en praktijkondersteuners.

Lokale samenwerkssessies

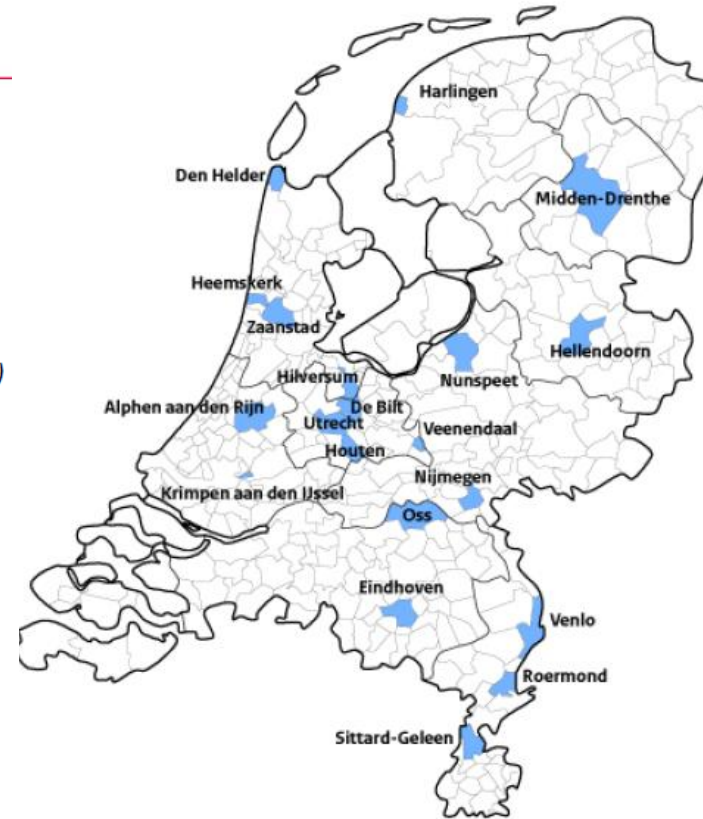
jongeren op gezond gewicht

Welke wijken en hoeveel professionals zijn bereikt met de werksessies?

Organisatie	Aantal
Gemeente	7
GGD	4
Huisarts	2
Eerstelijn anders (ROS, praktijkmanager of -adviseur)	5
Welzijn	1
Totaal	19

huisarts	1e lijn anders	GGD	gemeente	welzijn	overig
14%	33%	11%	15%	14%	13%

Resultaten

Wat zijn de ervaringen met de werksessie?

- Uitstekende sfeer
- Hoge betrokkenheid
- Interactieve werkvormen
- Geaccrediteerd format, flexibel aan te passen naar lokale situatie
- Plan met samenwerkingsafspraken heeft meer tijd nodig

Ik vond de werkvormen op deze avond heel zinvol! Het zorgde voor goed onderling contact.

Resultaten

Wat zijn de opbrengsten van de werksessie?

- Beter zicht op de gezondheidssituatie
- Beter zicht op het netwerk
- Meer gezamenlijke prioriteiten
- In 16 van de 19 wijken afspraken, soms geborgd in bestaande structuren
- Huisartsen kijken eerder naar niet-medische oplossingen

Een goede
wijksamenwerking
bespaart de huisarts
tijd. Je kunt efficiënter
patiënten helpen of
doorverwijzen.

- Opbrengsten zijn nog steeds zichtbaar
- Belangrijkste knelpunt is het verschil in taal, tempo en cultuur
- Rol GGD verschilt per regio
- Financiering belangrijkste randvoorwaarde voor duurzame samenwerking

Casus / opdracht

- U werkt in een volkswijk in een voormalig mijnbouw gebied. In de wijk wonen veel ouderen.
- Er wonen alleenstaande vrouwen waarvan de partner overleden is maar ook echtparen waarbij de ene partner zorgt voor de andere partner.
- Hun kinderen zijn veelal weggetrokken uit dit gebied en werken in de randstad.
- Veel inwoners uit de wijk gaan regelmatig naar de huisarts met klachten als vergeetachtigheid, eenzaamheid, diabetes en overgewicht.
- Er wonen gelukkig ook veel ouderen in de wijk die zich inzetten als vrijwilliger. Er is sprake van een sterke sociale cohesie in de wijk.
- Maak samen een plan hoe u inwoners in deze wijk, door middel van samenwerking met andere professionals in de wijk, het beste in staat kunt stellen om zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

Kennis, voorbeelden en praktische tools

NHG-PRAKTIJKHANDLEIDING SAMENWERKEN AAN GEZONDHEID IN DE WIJK

Gezondere patiënten, niet alleen úw zorg

Rosemarie de Wit, Karin van Haaren en Karolien van den Brekel-Dijkstra

Utrecht, september 2018

Voorbeelden samenwerken publieke gezondheid en huisartsen

Er zijn al veel mooie praktijkvoorbeelden die laten zien dat de samenwerking aan gezonde leefstijl in de wijk tussen huisartsenpraktijken en publieke gezondheid steeds meer *state of the art* is. Op deze pagina vindt u inspirerende voorbeelden, ingedeeld op de processtappen en succesfactoren van de [Gezonde Wijk-aanpak](#).

Breng samen de gezondheidssituatie in kaart

Samenwerking in beeld voor Nijmegen en omgeving

Het project Gezonde Wijken in de regio Nijmegen is opgezet voor een beter geïntegreerde samenwerking tussen preventie, welzijn en zorg. Met als doel: goede zorg en ondersteuning voor de inwoners van Nijmegen en omgeving. Om een goede basis te leggen, heeft het project de huidige samenwerking in beeld gebracht. Lees wat Jacqueline Philipsen van RO5 Robuust erover vertelt.

Kies prioriteiten en doelen vanuit een gezamenlijke visie

Positieve gezondheid vraagt om cultuuromslag

De huisartsenpraktijk van Hans Peter Jung kiest voor de benadering van positieve gezondheid. Dat leidde in 2016 tot 30 procent minder doorverwijzingen naar het ziekenhuis. Met dank aan een goede samenwerking met het sociale wijkteam, een verzekeraar met lef en medewerkers die doorvragen. [Lees meer](#)

Praktische preventie- en leefstijltools voor de huisartsenpraktijk

Elke huisarts en praktijkondersteuner heeft te maken met praktische vragen rondom leefstijl en preventie. Waar kunnen patiënten terecht voor specifieke leefstijladviezen? Welke informatie kunt u zelf in uw praktijk gebruiken?

Op deze pagina vindt u informatie en tools voor de huisartsenpraktijk van Kenniscentrum Sport, Pharos, RIVM Centrum Gezond Leven, Rutgers, Soa Aids Nederland, Trimbos-instituut, VeiligheidNL en het Voedingscentrum - experts op het gebied van leefstijl en preventie. Het gaat om folders, apps, toolkits, enz. over voeding, psychische gezondheid, seksuele gezondheid, middelengebruik en ongevallen voorkomen. Ook vindt u informatie speciaal voor laaggeletterde patiënten en migranten en informatie over hoe u kunt samenwerken in de wijk.

Voeding (algemeen, overgevoeligheid)

Bewegen

Borgen in opleiding en nascholing

Landelijke Huisartsen Vereniging

Nederlands
Huisartsen
Genootschap

PERSPECTIEF

Samenwerken aan gezondheid in de wijk: een rol voor de huisarts?

ERVARINGEN UIT HET PROJECT PREVENTIE IN DE BUURT

Ton Drenthen, Karolien van den Brekel-Dijkstra, Monique W. Leijen en Hanneke P. Monden-Oosterveld

Er zijn twee redenen waarom huisartsen in hun wijk met anderen moeten samenwerken: sociale problemen die zich in lichamelijke klachten vertalen én het aanpakken van een gezonde leefstijl en preventie.

Het project Preventie in de Buurt (2014-2018) van het RIVM en het Nederlands Huisartsen Genootschap ondersteunt professionals uit de huisartsenzorg, publieke gezondheid en sociaal domein bij deze samenwerking. Dat gebeurt op verschillende manieren: uitwisselen van ervaringen en succesvolle praktijkvoorbeelden, 20 lokale werksessies, online

Het nieuwe kabinet wil volgens de regeringsverklaring meer nadruk leggen op preventie en gezondheidsbevordering. Er komt een 'nationaal preventieakkoord' met patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten, sportverenigingen en -bonden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Dit akkoord richt zich vooral op de aanpak van roken en overgewicht. Dat lijkt ons een verkeerde aanpak, want in plaats van 'verticale' programma's op een enkel thema, is een brede integrale preventieaanpak gewenst, met aan-

Gratis PIN Samenwerken aan gezondheid in de wijk

13 september, 2018

De PIN Samenwerken aan gezondheid in de wijk luidt de start van PIN-jaargang 22 in. Deze PIN is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van VWS en in samenwerking met het RIVM. NHG-leden, aios en praktijkondersteuners met een poh-account kunnen de PIN kosteloos maken in de digitale leeromgeving. U krijgt voor de PIN 2 accreditatiepunten.

PERSPECTIEF

Preventie en de huisartsenvoorziening volgens Pim Assendelft

Abonneren 521

795 weergaven

Vervolg lokale werksessies; 2 varianten

- Doe-het-zelf Toolkit om zelf een werksessie 'Samenwerken in de Wijk' te organiseren (zelf accreditatie); via RIVM
- Werksessie incl. coach via NHG-Scholing (incl. accreditatie):
<https://www.nhg.org/scholing/samenwerking-aan-preventie-de-wijk>

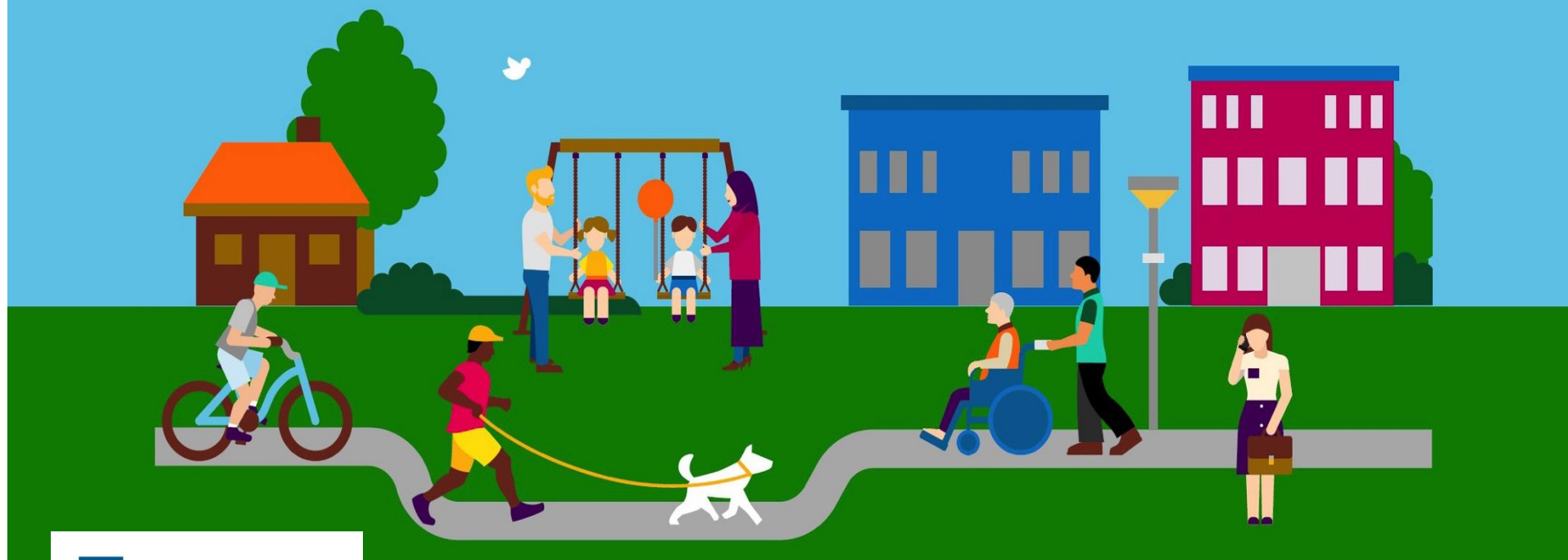
Kansen voor samenwerken in de wijk: lessen uit Preventie in de buurt

1. Samenwerken begint bij ontmoeting
2. Neem de tijd om elkaar te leren kennen
3. Zorg voor een lokale kartrekker
4. Betrek de huisarts vanaf het begin via de eigen kanalen
5. Betrek inwoners bij de werksessies
6. Bedenk wat je als GGD kunt betekenen en treed daar proactief mee naar buiten

Lees meer in het e-magazine <https://magazines.rivm.nl/gezond-leven/2018/11/samenwerken-aan-gezondheid-de-wijk-loont>

Bedankt! Vragen?

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

nederlands huisartsen
genootschap

Sofieke Jansen
EVALUATIEONDERZOEK

